

Kramérhusowy
Ch. f. Vražské Poštovské Noviny.

Roku 1789.

Čro. 17.

W Sobotu dne 24 Řigna.

Wogensstij Příběhowé. Dworská Zpráva, List třidecátý osmý.

Pan polnj Maršsalk Baron
Landon od 30 září až do
4ho řigna dáwa obširnau
zprávou, coby náši za prá-
cy k dobývání Bělehradu byli před se
vzali, gať mnoho lidu k tomu porče-
bowáno bylo, a kamby gaťá děla, mož-
djrowé a gini nástrogowé zawezeni by-
li. Poněwadž našsim Panům Čtená-
řům na tom wšem nehrubě záležeti
bude, a nám mijska pro důležitěgši w-
cy zapotřebi gest; tedy podotkneme w
Frátkosti gediné toho, což w těch čty-
řech dnech paměti neyhodněgšscho se zbě-
hlo.

Předewšsim od 30 září na noc až
do 4 řigna při rozličné práci našeho
lidu přišlo k zabiti 79 mužů, geden
šeytman neb Setník, tež 5 Oficrů;
poraněno bylo 193 mužů, 10 Oficrů
a Major Woo od inžinyrů. 10 koňů
zahynulo.

Dne 1 řigna polnj Maršsalk Lau-
don w dobytém Ráckém městě dal wses-
cky domy od řesatů zbořiti, tak aby Tur-
cy z pewnosti házením haubic gich wy-
páliti nemohli, a náši aby na zádech
před tjm ohněm zachráněni byli. Té-
hož dne náši dobrowolnjcy wypálili do-
lejšsi předměstí, čím Turkům zamezeno,
že

že oni na naše žádné výpady činiti nemohli.

Dne 2 na dobytých předměstích dřevěných domové byli zpodvráceni a szejmji srovnáni. Také z té strany od Žemljina naši počali házetí koule z patryi do pevnosti tak dobrým účinkem, že na hradě na dvou místech oheň vyšel, a trval přes celou noc.

Dne 3 naši házeli šaršaviny do tagných průchodů, kdež Turcy ukryti byli, a na náš lid častější výpady činili. Při té příležitosti (krom svrchu poznamenaného počtu) zahynulo našich 14 mužů, a 36 bylo poraněno. Téhož dne při výpu řeky Sávy pálili naši neustále z patrye do pevnosti, a střelce to oheň, jenž dosavad na hradě nevyšla, obzírati novovali.

Polní Maršalek Laytnant Wališ, kterýž teď v Charvátích vojsko sobě svězené má, na den 5 října v známost uvádí, jakž následuje: Když naši zvěděli, že se nepřátelé v Lipowlan velmi silně shromažďují, dne 2 října Generálmajor Jelachyč sebral svůj lid, a táhl do Dobretjna. Následujícího dne ráno před 8má hodinou se 2 tisíce Turků gyzných v pěších z těchto hradů, Baňaluky, Bozarače, Prýporu, Jasenice, Krupy a Oroky postavili se na kopcích proti Dobretjnu, a ze všech stran táhli proti čertáku Oblajáci.

Major Grabeš Dulay od druhého Banálního pěšího pluku, jehož Generál Jelachyč napřed vyslal, hned syce do nepřátel střelci poručil, také sám Generál Jelachyč s svým lidem přitáhl, maje dva kusy při sobě, v Obršilayr-

nant Bnežewic přispěl na pomoc; ale nepřátelé od svého předsevzetí nedali se odtrástiti, a až postoupili zpět na kopce, hned ale opět vrátili se dolů, a pod horami magice husté křoviny za obranu, střelci pak z ručnic tak v 3 kusů neustále, až Generál Jelachyč se svým lidem velmi blízko k nim přitáhl, a z kartáčů do nich paliti poručil. Na to teprve Turcy pustili se přes vrchy k hradu Krupě, a svůj úmysl, nepochybně dříve střz Orlawacké audolj výpad učiniti, změnili.

Co Turků při tom příběhu padlo, nemůžeme vědět, protože všickni zbití v poranění odvození byli, mezi tím naši viděli, že gich při střelení z kartáčů a z ručnic drahý počet zahynul. Z naší strany nebyl zabit než jediný Seressan.

Dále také se dává zpráva, že Major Jelachyč od 1ho Banálního pluku, byv vyslán z Oblaj od polního Maršalka Laytnanta Walisse, dne 3 října Turky na tak řečeném hradě Wer Parke náležitě strotil. On přitáhl k hradu, Turky se zdj, až se oni velmi mocně bránili, sehnal, gých násylnou střelbu z kusů zastavil, a posléz všecka okolní stavení, mlejny, obilí, seno a všecku slámu napořád spálil, v také 7 Turků, jenž z hradu vyběhli, též 176 kusů hořezého dobytka a 15 konů zagal.

Dvorská Zpráva, List 39th.

Od polního Maršalka Barona Laudonu vyslaný polní Maršalek Laytnant Klebek dne 12 října ráno přinesl jeho výs. král. Milosti zprávu, jak strany stálého dobývání Bělehradu

ode dne

odedne 5 až do 7ho října, tak y strany vzdánj geho nassim na den 7 téhož. Týž polnj Maršalek Laytnant nato oko-
lo 12té hodiny polednj, image před se-
ban 4 vředníky z possty a 24 postylionu,
gel strz Widen do dworstého wogen-
ského kanceláře k Panu Presydentowi,
polnjmu Maršalkowi Graběti Hadikowi.

W přistomné dworsté zpráwě klade se toliko, coby nássi při dobýwánj Běle-
hradu odedne 6 dni byli před se rozali,
a gake články kapitulacy Bělehradskéj
Turcy Panu polnjmu Maršalkowi Lau-
donowi předložili, ostatnj dalšj zpráwa
strany vzdánj řečené pewnosti teprw
následowati bude.

Dne 5 nássi gestě se obírali pracj
na patrych, a nevstále házeli pumy,
haubice a šaršsauny do pewnosti, strze
což opěť mnohá stawenj zapálena gsau;
téhož dne od nepřátelského ohně 6 na-
ssich mužů poraněno bylo. Dne 6 oko-
lo 8mé hodiny ráno ze wssech patryj po-
čala střelba, a to takowým násyljm, že
puma pumu dostihowala. K hodině
polednj nepřátelská děla na wěšsm díle
podwrácena a zkažena byla, y také na
nowo mnohá stawenj ohněm plápolala.
Toto náramně střilenj trwalo nevstále,
tak aby obleženým tjm wěšsm strach a
hrůza nastala.

Tjm časem okolo poledne Bělehrad-
ský Bassa poslal list, w kterémž požádal
o přjměří na 15 dní, tak aby do toho
času hlasy svého lidu sebrati mohl; též
také žádal, by mezy tjm wssecka střelba
zastawena byla. Ale z nassj strany stř-
lelo se nevstále, by se na ten způsob tjm
dřjw vloženy cyl dosáhnutí mohl.

Téhož dne od nepřátelského ohně
8 nassich mužů přišlo k zabitj, a 31 by-
lo poraněno.

Dne 7 okolo 9té hodiny před po-
lednem Bělehradský Bassa opěť poslal
list, w kterémž žádal o přjměří; na ges-
to tedy snažnau žádost dána gest mu-
lhuta na 6 hodin, a spolu doloženo, po-
tud w tom krátkém času, gestto w něm
wssecka střelba zastawena gest, pewno-
sti newzdá a swobodně pryč neodtráhne
sewsim swým woyskem, tedy že začata
střelba nanowo počne a trwati bude tak
dlauho, dokudby lze nebylo vložného
cyl dosáhnutí. Mezy tjm zprawowaz-
ly se patrye, které strz nevstále střilenj
welice k poražděnj a zkažěnj přišly.

Okolo 12té hodiny polednj Bassa po-
slal odpověď, podle nj žádal, by místo
vykázano bylo, na němžby se z obau
stran zřízenj poslowé sešli, a strany
článku kapitulacy rozmluwiti, y wssecko
náležitě wygednati mohli. Odpoledne
k 4té hodině dle vmluwené smlawy
přišli z znamenitégssj Turcy z Bělehra-
du do leženj, a naproti tomu zase nássi
wyslali tři wyššj Oficyry do pewnosti.
Nato kapitulacy byla od Bělehradského
Řiditele předložena, od Pana Generála
polnjho Maršalka Barona z Laudonu
přigata, a od obau na den 8 října 1789
w polnjm leženj před Bělehradem pode-
psána. Článkowé této z obau stran vz-
mluwené y zawřené kapitulacy gsau ná-
sledugicj:

1) Poněwadž Božským řízením
vzdánj pewnosti Bělehradu od wěčnosti
vloženo bylo, protož když se dle sepsané
specyfikacy neb wyhotoweného poznaz-
menánj w též pewnosti pozůstawajicj

a nevyššímu Sultánowi přináležející potravu a wogensté potřeby odváděti budau, nechť se žádný z cýsařských král. wogáků mezy násse nemyslí, aniž požádá vlastnj zbraně gegich, aniž také kdo z vyšších aneb nižších tjm nucením, by mu zbraní swau dal, obřezován nebud.

Na tento 1nj článek od Pana polz njho Marssalka odpovědino bylo:

Alčoli syce woysto w Bělehradu ležící toho nezastubuge, aby we cti a swobodně propuštěno bylo, protože mě gemu předložene milosti nepřigalo, anog i potupilo; nicméně předce k tomu gediné tjm pohnut gsem, poněwadž wjm, že geho cýs. král. Milost, mŕg neymilostiwější Pán, tomu chce, bychom se s f geho nepřátelům milostiwě, lastawě a tak gafo lidé zachowali. Protož Bělehradské woysto y s geho čeledj y sewssj mohowitostj swobodně se propaustj; na-proti tomu cožkoli nevyššího Sultána gest, gať wálečnj nástrogowé, prach, giné wogensté náradj, čayky y ginj po wodě potřebnj wálečnj nástrogowé, těž wsecka potravu, pje a kusy, to wse nechť se wěrně wydá, a wssični k pe-wnosti patřej, nad a pod zemj pozů-šawagjčj strogowé pořádně odwedau. Sned gať kapitulacy podepsána bude, ať wsecko woysto na hořejší pewnosti od Bonstantynopolsté brány, a na doleyší pewnosti od obau bran w wody odstau-pj, a kdož k zbraní schopen gest, do mē-šja ležícího w Dunage odtráhne. Ženy a děti sewssj mohowitostj mohau w pe-wnosti tak dlouho zůstati, dokudby s ostatnjm woystem cele propuštěny nez- byly; také se powoluge, by pro gich bez-pečnost a opatrowánj potřebnj počet mu-žů na pewnosti zůstal.

2) Hedbáwj, Koberce y giné wěcy a mohowitostj swobodně propuštěny bud- te, aniž kdo toho neymenšího požádey násyljm a nedowoleným způsobem.

Na tento 2hý článek. Powoluge se.

3) Nechť se pro lepší a náležitau bezpečnost nássi, tať abychom y my, y ženy a děti násse na sylvicy na cti ani na žiwobyťj žádně vfony netrpěli, a gi- náť nám od žádněho vblíženo bylo, stráž w dostatečném počtu mužů až do Wlysy wykáže, a abychom ani my ani násse tažná howada žádněho nedostatku netř- pěli, nechť se nám opatřj potřebná wo- da, dřjwj, reyže, seno a giné potřebno- sti, a w němž aby se žádná chyba nestá- la, dokudbychom bezpečně a bez vfony na vrčeně mjesto nášeho wtočistě dopraz- weni nebyli.

Na tento 3tj článek. Bělehradské woysto y s čeledj a sewssj mohowitostj po wodě dopraveno bude až do Orso- wy, k tomu potřebné lodj se zaopatřej, a stawuňkowé se wykážj, koež každod- denně noclehowati bude. Až k wyká- zánym stawuňkům gizdecky pagedau a- neb pěšťky pŕgdau oninno, kdož zdrowj gsau, a na ten způsob segdau se každod- denně s lodjmi, pro kterýchž přistawenj k břehu mista při samém Dunagi zwoz- lena gsau. Aby po pevně zemj bez- pečni byli, opatřj se dostatečný počet strážnjků, a chlebem y dřjwj opatření budau. Naproti tomu aby náš pro- stráž gich wyslaný lid bezpečen byl, a dokudby se zpátkem bez vfony newrěil, musej se nám 4 znamenitégssj Turečj oficyři do zástawy dáti.

4) Nechť se nám pro zbožj a mo- howitost, gať y pro onu čeled, která žádně